

Адресы: 422870, ТР, Әлки районы, Иске
Үргәагар авылы, Г.Тукай урамы, 4 йорт
тел./факс 8(84346) 73-7-76

Адрес: 422870, РТ, Алькеевский
район,
с. Старые Ургагары, ул.Г.Тукая. д.4
тел./факс 8(84346) 76-443

РЕШЕНИЕ

Иске Үргәагар авылы

КАРАР

от 09 марта 2022 г.

№ 40

**Татарстан Республикасы Әлки
муниципаль районы «Яңа Үргәагар
авыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр кертү турында**

2003 елның 06 октябрдәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон (соңгы үзгәрешләр белән), 2004 елның 28 июлдәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Әлки районы прокуратурасының хокукый инициативасын өйрөнөп, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы «Яңа Үргәагар авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 85,86 статьясы нигезендә Яңа Үргәагар авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы «Яңа Үргәагар авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының 2018 елның 11 октябрдәге 21 номерлы карары (2019.11.12, 17№, 2020.23.10, 7№ үзгәрешләр белән) белән расланган Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертүгә (1нче кушымта).

2. Әлеге карар гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

3. «Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы «Яңа Үргәагар авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дөүләт теркөвенә жибәрергә.

4. «Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы «Яңа Үргәагар авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карарны, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы «Яңа Үргәагар авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының яңа редакциясен дөүләт теркөвенә алганнан соң Яңа Үргәагар авыл жирлеге территориясендә Татарстан Республикасы, Әлки районы, Иске Үргәагар авылы, Г.Тукай ур., 4 йорт (жирле үзидарә бинасы), Иске Үргәагар авылы, Г.Тукай урамы, 4 йорт (клуб бинасы) адресы буенча махсус жиһазландырылган стендларда урнаштырырга һәм Әлки муниципаль районының рәсми <http://alkeevskiy.tatarstan.ru> сайтында һәм Татарстан Республикасының рәсми pravo.tatarstan.ru порталында бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Әлки муниципаль районы Яңа Үргәагар авыл жирлеге башлыгы урынбасарына йөклөргә.

Совет Рәисе,
Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районы
«Яңа Үргәагар авыл жирлеге»
муниципаль берәмлек башлыгы

Ө.Ө.Рәхимжанов

**Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы "Яңа Үргәгар авыл җирлеге"
муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр**

5 статьяда (җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләре):

5 статьяның 1 өлешендәге 9 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) җирлек территориясен тәзекләндерү кагыйдәләрен раслау, тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, аның предметы булып җирлек территориясен тәзекләндерү кагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен үтәү, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә җирлек территориясен тәзекләндерүне оештыру;».

6 статьяда (җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итүгә җирле үзидарә органнары хокуклары):

1 пунктка түбәндәге эчтәлекле 17 пунктча өстәргә:

«17) алкоголь, наркотик яисә башка токсик исерек затларга ярдем күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.».

10 статьяда (җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда халыкның турыдан-туры катнашуы):

10 статьяга түбәндәге эчтәлекле 14 пункт өстәргә:

«14) инициатив проектлар;».

II бүлеккә 15.1 статьясын түбәндәге редакциядә өстәргә:

«15.1 статья. Инициатив проектлар

1. Җирлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру максатларында җирле администрациягә җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә яисә җирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләренә хәл итү буенча инициатив проект кертелергә мөмкин. Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган җирлек территориясенең бер өлешен билгеләү тәртибе җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны кертү инициативасы белән уналты яшькә җиткән һәм тиешле Җирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданы булган инициатив төркем, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, авыл торак пункты старостасы (алга таба - проект инициаторлары) чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны Җирлек Советының норматив хокукый акты белән киметелергә мөмкин. Җирлек Советының норматив хокукый акты нигезендә проект инициаторы булу хокукы шулай ук тиешле Җирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициатив проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) җирлектә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирлау;

- 2) өлеге проблеманы хэл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;
- 4) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;
- 5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган срогы;
- 6) өлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) эштә катнашуы турында белешмә;
- 7) инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләмнән тыш, өлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәтү;
- 8) жирлек Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип нигезендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак жирлек территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә;
- 9) Жирлек Советының норматив хокукый актында каралган башка белешмәләр.

4. Жирлек Башкарма комитетына кертелгәнче инициатив проект граждандар жыенында, жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча граждандар жыелышында яисә конференциясендә, инициатив проект турында фикер алышу, жирлектә яшәүчеләрнең яисә аның өлешенә мәнфәгатьләренә туры килүен билгеләү, инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатка ярашлылыгын билгеләү, шулай ук инициатив проектны хуплау өчен граждандар жыенында, жыелышында яисә конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки граждандарның бер конференциясендә берничә инициатив проектны карау мөмкин.

Жирлек Советының норматив хокукый акты белән шулай ук граждандарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча граждандарның фикерен ачыклау мөмкинлеге каралырга мөмкин.

Инициатив проектны гамәлгә керткәндә проект инициаторлары Жирлекнең Башкарма комитетына граждандар жыены, жыелышы яисә конференциясе беркетмәсен, граждандардан сораштыру нәтижәсен һәм (яисә) инициатив проектка Жирлек халкы яисә аның өлеше тарафыннан ярдәм күрсәтүне раслый торган имзаланган кәгазьләрен беркетә.

5. Инициатив проектны жирле администрациягә кертү турындагы мәгълүмат инициатив проект жирле администрациягә кертелгәннән соң өч эш көне эчендә өлеге статьяның 3 өлешендә, шулай ук проект инициаторлары турында күрсәтелгән белешмәләр "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Бер үк вакытта граждандарга Жирлекнең башкарма комитетына кисәтү һәм тәкъдимнәрен, биш эш көненнән артмаган вакытта, тәкъдим итү срогын күрсәтеп, тәкъдим итү мөмкинлеге турында хәбәр ителә. Искәрмә һәм тәкъдимнәрен уналты яшыкә житкән Жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Күрсәтелгән мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат составына өлеге жирлек кәргән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пункты граждандарына өлеге мәгълүмат авыл торак пункты старостасы аша житкерелергә мөмкин.

6. Инициатив проект Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан аны керткән көннән алып 30 көн эчендә һичшиксез каралырга тиеш. Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты инициатив проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) инициатив проектны хупларга һәм аның өстендә эшләүне жирле бюджет турындагы карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре цикләрендә тиешле максатларга жирле бюджет проектын тәзү һәм карау тәртибенә туры китереп (жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү) дәвам итәргә;

- 2) инициатив проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициатив проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирле администрация инициатив проектка ярдәм итүдән баш тарту турындагы карарны түбәндәге очракларда кабул итә:

- 1) инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;
- 2) инициатив проектның Россия Федерациясә федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, муниципаль берәмлек уставына туры килмәвә;
- 3) жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;
- 4) аларны формалаштыру чыганагы булып инициатив түләүләр тормаса, инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акча күләмендә жирле бюджет акчалары булмау;
- 5) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижелерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;
- 6) инициатив проект конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты ә өлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пункттында каралган очракта проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә, шулай ук аны компетенцияләре нигезендә жирле үзидарә органы яисә дөүләт органы карамагына тәкъдим итәргә хокуклы.

9. Инициатив проектларны күрсәтү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү тәртибе Совет (Жирлек Советы вәкаләтләрән гамәлгә ашыручы гражданныр жыены) тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен чыгарыла торган инициатив проектларга карата инициатив проектта булырга тиешле белешмә составына таләпләр, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларны хуплаудан баш тарту өчен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта 2003 елның 06 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26_1 статьясындагы 3, 6, 7, 8, 9, 11 һәм 12 өлешләре таләпләре кулланылмый.

11. Жирлекнең башкарма комитетына эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап берничә инициатив проект кертелгән очракта, жирле администрация конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү төзү һәм эшчәнлек тәртибе Жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнгән коллегияль органга (комиссиягә) йөкләнә. Коллегия органның (комиссиянең) составы Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Мондый чакта коллегияль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми санының яртысы Жирлек Советы тәкъдиме нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә коллегияль орган (комиссия) конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда инициатив проектны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, тиешле Жирлек территориясендә яшәүче гражданныр жыены, жыелышы яисә конференциясә тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башка гражданныр, шулай ук Россия Федерациясә законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициатив проектны гамәлгә ашыруны Россия Федерациясә законнарына каршы килми торган формада ижтимагый контрольне гамәлгә ашырырга хокуклы.

14. Жирлек Башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы, шул исәптән акчаларны куллану, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрәндәге муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Жирлек Башкарма комитетының инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә Жирлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Күрсәтелгән мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрәндә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат составына өлеге жирлек кергән

муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында гражданнарга күрсәтелгән мәгълүматны авыл торак пункты старостасы житкерергә мөмкин.»;

19 статья (гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышулар):

19 статьяның 11 пункты яңа редакциядә бәян итәргә:

«11. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ыланлау кагыйдәләре проектлары, территорияләре төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаганда, жир биләмәләреннән һәм капитал төзелеш объектыннан файдалану рөхсәт ителгән бер төренә мондый файдалануның башка төренә үзгәртү мәсьәләләре буенча шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы законнар нигезендә гавами тыңлаулар яисә иҗтимагый фикер алышулар үткәрелә»;

20 статьяда (Гражданнар жылышы):

1 пунктта «һәм Жирлек жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары» сүзләреннән соң «инициатив проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу» сүзләрен өстәргә;

7 пунктка түбәндәгә эчтәлекле абзац өстәргә:

«Инициатив проектлар кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жылышында уналты яшкә житкән шушы территориядә яшәүчеләр катнашырга хокукы. Инициатив проектларны кертү мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жылышын билгеләү һәм үткөрү тәртібе Жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.»

22 статьяда (Гражданнар жыены):

3 пунктка түбәндәгә эчтәлекле 4.1 пунктчасын өстәргә:

«4.1) 2004 елның 28 июлендәгә «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә торак пункт территориясенә өлеге өлешендә гражданнарның үзара салымы чараларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча жирлек составына керә торган торак пункт территориясә өлешендә»;

3 пунктның 6 пунктчасын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«б) авылара территориядә урнашкан торак пунктта яңа төзелгән жирлек булдыру турында халык инициативасын күрсәтү максатларында, шулай ук, өгәр аның сайлау хокукына ия халкы саны 300 кешедән артмаса, яңа төзелгән жирлекнең жирле үзидарә органнары структурасын билгеләү мәсьәләсе буенча яңа төзелгән жирлектә»;

4 пунктны яңа редакциядә бәян итәргә:

«4. Әлеге статьяның 3 пунктындагы 4.1 пунктчасында каралган очрактан тыш, гражданнар жыены жирлек башлыгы тарафыннан мөстәкыйль рәвештә яки жирлектә яшәүчеләрнең 10 кешедән ким булмаган төркеме инициативасы буенча чакырылырга мөмкин.»;

4 пунктның 4.1 пунктчасы түбәндәгә эчтәлек белән тулыландырырга:

«Әлеге статьяның 3 пунктының 4.1 бөлігінде қаралған граждандар жиыны, 10 кешеден де ким болмаған сәтте торақ пункт территориясенең тиешле өлешенде яшәүче кешеләр төркеме инициативасы белән жирилек советы тарафыннан чакырылырга мөмкин.

Граждандар жиыны үткерелә торған торақ пункт территориясенең бер өлеше чикләре Жирилек Советы карары белән жириле әһәмияттәге тиешле мәсьәләләрне хәл итүдә торақ пункт территориясенең күрсәтелгән өлешенде яшәүчеләрнең мәнфәгатьләрен яклау критериеннән чыгып билгеләнә.»;

9 пунктта «торақ пунктта яшәүчеләр» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясе өлешләре)» сүзләрен өстәргә;

23 статьяда (Граждандарны сораштыру):

2 пунктта түбәндәге әчтәлекле жәмлә өстәргә: «Граждандардан инициатив проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча сораштыруда инициатив проектны гәмәлгә ашыру тәкъдим ителгән Жирилектә яисә аның өлешенде уналты яшкә житкән яшәүчеләр катнашырга хокуклы.»;

3 пунктта түбәндәге әчтәлекле 3 пунктча өстәргә:

«3) инициатив проектны гәмәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирилектә яисә аның өлешенде яшәүчеләр - шушы инициатив проектка ярдәм итү турында граждандарның фикерен ачыклау өчен.»;

5 пунктның беренче абзацында «Жирилек Советы. Карарда» сүзләрен «Жирилек советы» сүзләренә алмаштырырга. Граждандардан сораштыру үткерү өчен «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чәлтәрәндәге муниципаль берәмлек сайты кулланылырга мөмкин. Карарда»;

5 пунктта түбәндәге әчтәлекле 6 пунктча өстәргә:

«6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чәлтәрәндә муниципаль берәмлек сайтынан файдаланып граждандардан сораштыру үткерелгән очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

7 пунктның 1 пунктчасында «жирилекнең жириле үзидарә органнары» сүзләреннән соң «яисә жирилектә яшәүчеләрне» сүзләрен өстәргә;

16.1 статьяның 6 пунктын түбәндәге әчтәлекле 4.1 пунктчасын өстәргә:

«4.1) авыл торақ пункттында яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча инициатив проект керту инициативасы белән чыгыш ясарга хокуклы.»;

38 статьяда (Жирилек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату):

1 өлешнең 7 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә:

«7) Россия Федерациясе граждандыгын яки чит ил гражданы жириле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил граждандыгын туктату, чит дәүләт граждандыгы (подданствосы) яки яшәүгә рәхсәт бирү төре яисә Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган яки Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә жириле үзидарә органнарына сайланырга хокукы булган чит ил гражданына башка документ булу.»

44 статьяда (Жирилек башлыгы вәкаләтләренең вакытыннан алда туктату):

44 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«44 статья. Жирлек башлыгы вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату

1. Жирлек башлыгы вәкаләтләрә түбәндәге очрақларда вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән эштән китү;

3) 2003 елның 6 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясы нигезендә эштән китү;

4) 2003 елның 6 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфасыннан ваз кичү;

5) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә эшкә сәләте чикләнгән дип тану;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;

7) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;

8) даими яшәү өчен Россия Федерациясеннән китү;

9) Россия Федерациясе граждандлығын яки чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокуклы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил граждандлығын туктату, чит дәүләт граждандлығы (подданствосы) яки яшәүгә рәхсәт бирү төре яисә Россия Федерациясе граждандлығын чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган яки Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокукы булган чит ил граждандына башка документ булу;»

10) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

11) суд тәртибендә сәләмәтлек торышы буенча Жирлек башлыгы вәләкәтләрән гамәлгә ашырырга сәләтсез дип билгеләү;

12) 2003 елның 6 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору, шулай ук муниципаль берәмлек бетерелгәндә;

13) муниципаль берәмлек чикләрен үзгәртү аркасында муниципаль берәмлектә сайлаучылар саны 25 проценттан күбрәккә арту.

2. Жирлек башлыгының вәкаләтләрә шулай ук муниципаль берәмлек башлыгы, аның ире (хатыны) һәм балигы булмаган балалары 2013 елның 7 маендагы «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында сәчетлар (кәртемянәр) ачунь һәм булдырунь, акчалар һәм кыйммәтлә әйберләрне чит ил финанс инструментларына ия булунь һәм (яисә) алардан файдаланунь тыю турында» 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тыюнь үтәмәгән очрақта, Россия Федерациясе Президентының ышанычын югалтуга бәйлә рәвештә вакытыннан алда туктатыла.

3. Муниципаль берәмлек вәкилләклә органы вәкаләтләрә чорь тәмамланганчы алты айдан да кимрәк вакыт калган булса, Жирлек башлыгын сайлау яңа сайланган Жирлек Советының беренчә утырышында гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек башлыгының вәкаләтләрә вакытыннан алда туктатылган очрақта, Жирлекнең яңа башлыгы Жирлек Советының якындагы утырышында, вәкаләтләр шул рәвешлә туктатылган көннән алып алты айдан артмаган сәроқта сайлана.

Жирлекнең яңа Башлыгы сайлана торган Жирлек Советы утырышын Жирлек башлыгының вәкаләтләрә вакытыннан алда туктатылган көннән алып алты ай узгач иң өлкән Жирлек Советы депутаты алып бара.

Өгәр Жирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан күбрәге уңай тавыш бирсә, депутат Жирлекнең башлыгы итеп сайланган санала.

5. Жирлек башлыгы вәкаләтләрә вакытыннан алда туктатылган яки аңа карата суд карары буенча сак астына алу рәвешендә процессуаль мәжбүр итү чаралары кулланылган яисә вазыйфасыннан вакытлыча читләштерелгән очрақта, аның вәкаләтләрән Жирлек башлыгы урынбасары башкара.

Жирлек башлыгы урынбасары булмаганда Жирлек башлыгы вәкаләтләрән вакытлыча депутатлар, депутатларның инициатив төркемянәрә тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан жирлек Советының якындагы утырышында сайланган

Жирлек Советы депутаты башкара.

Жирлек башлыгы, Жирлек башлыгы урынбасары, яки Жирлек Советы депутаты тарафыннан вәкаләтләр башкару срогы муниципаль берәмлекнең элеккеге башлыгы вәкаләтләр вәкытыннан алда туктатылган көннән алып алты айдан арта алмый.

47 статьяда (Башкарма комитет вәкаләтләре):

2 пунктка түбәндәге эчтәлекле 19 пунктча өстөргә:

«19) алкоголь, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.» ;

Уставның 47 статьясындагы 1 өлешенә түбәндәге эчтәлекле пункт өстөргә:

13) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, аның предметы булып жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен үтәү, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру, шулай ук жирлекнең торак пунктлары чикләрендә урнашкан аеруча саклана торган табигать территорияләреннән файдалануны, саклауны, урманнардан файдалануны оештыру;

47 статьяның 3 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирлекнең башкарма комитеты муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вәкаләтле орган булып тора.

1. Муниципаль контроль өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә керә:

1) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда дөүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль өлкәсендә бердәм дөүләт сөясәтен гамәлгә ашыруда катнашу;

2) муниципаль берәмлек территориясендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) өлеге Федераль закон, башка федераль законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

2. Жирле өһәмияттәге, муниципаль район, шөһәр округы, шөһәр эчендәге бүленеше булган шөһәр округлары, шөһәр эчендәге районнар, муниципаль округлар мәсьәләләре буенча муниципаль контрольнең тиешле төрләрен гамәлгә ашыруны жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә тапшыру

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләрен жирлекнең башкарма комитеты органнарына мондый органнарның статусын билгеләүче хокукый актлар нигезендә йөкләргә мөмкин.

Юридик затларны, шөһси эшмәкәрләренә тикшерүләренә оештыру һәм уздыру белән бәйлә мөнәсәбәтләргә карата муниципаль контрольне гамәлгә ашыру 2008 елның 26 декабрендәге «Дөүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затлар һәм шөһси эшмәкәрләренәң хокукларын яклау турында» 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.».

56 статьяда (Жирлек Советы депутаты, башка вазыйфаи затлар эшчәнлегенәң социаль һәм башка гарантияләре):

56 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашырмаучы Жирлек Советы депутатына, башка вазыйфаи затларга бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр 2009 елның 12 февралендәге «Татарстан Республикасында вәкилләкле орган депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында»15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Жирлек Советы карарлары белән билгеләнә.

2. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашырмаучы Жирлек Советы депутатына озынлыгы тулаем алганда аена ике һәм алты эш көннәннән кимрәк булмаган чорга эш урынын (вазыйфасын) саклап калу гарантияләненә.».

63 статьяда (Жирлекнең муниципаль хокукый актлары системасы):

4 пунктка түбөндөгө эчтөлөккө 4.1, 4.2 пунктчалар өстөргө:

«4.1. Эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мөһкәмәләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар, эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләренә ачыклау максатларында, тиешле Жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән төрү типтә экспертиза үткөрелергә мөмкин.»

4.2. Эшмәкәрлек һәм башка икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруга һәм аларның үтөлешен бөялөү муниципаль контроль кысаларында гамәлгә ашыруга, административ җаваплылыкка тартуға, лицензияләр һәм башка рөхсәтләр, аккредитация, бөялөүнең һәм экспертизаның башка рөвешләрен бирүгә бөйлә муниципаль норматив хокукый актларда булган мөҗбүри таләпләрне куллануны билгеләү һәм бөялөү төртибә (алга таба - мөҗбүри таләпләр) 2020 елның 31 июлендөгә «Россия Федерациясендә мөҗбүри таләпләр турында» 247-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән мөҗбүри таләпләрне куллану принципларын исәпкә алып муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнә».

66 статьяда (Муниципаль хокукый актларны өзөрлөү):

4 пунктка түбөндөгө эчтөлөккө 3 пунктча өстөргө:

"3) гадәттән тыш хәлләр вакытында табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү максатларында эшләнгән норматив хокукый актлар проектлары".

4 пунктта «эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәнлегә субъектлары өчен бурычлар» сүзләрен «эшмәкәрлек һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен мөҗбүри таләпләр, инвестиция эшчәнлегә субъектлары өчен бурычлар» сүзләренә алмаштырырга.

5 пунктта «инвестиция эшчәнлегә» сүзләрен «башка икътисадый эшчәнлек» сүзләренә алмаштырырга.

78 статьяда (Жирлектә бюджет процессы):

7 өлешнең 2 абзацына түбөндөгө эчтөлөккө алтынчы абзац өстөргө:

«Россия Федерациясенә милли үсеш максатларын һәм гавами хакимият органнары эшчәнлегенә аларга ирешүгә юнәлешен билгели торган документларда;»

78 статьяның 3 пункттын үз көчен югалткан дип танырга.

80 статьяда (Гражданнарның өзара салым акчалары):

1 пунктта «торак пункт» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясә өлешләре)» сүзләрен өстөргө;

2 пунктта «4.1 пункттында» сүзләрен «4.1 һәм 4.3 пунктларында» сүзләренә алмаштырырга.

XIII бүлекне түбөндөгө эчтөлөккө 80.1 статьясы өстөргө:

«80.1 статья. Инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс ягынан һәм башкача тәэмин итү

1. 2003 елның 06 октябрәндөгә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясында каралган инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин

итү чыганагы, шул исәптән муниципаль берәмлекнең тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында бирелгән инициатив түләүләр күләмнәрен һәм (яисә) Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертларны исәпкә алып төзелгән, муниципаль берәмлекнең тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында бирелгән инициатив проектларны гамәлгә ашыруга җирле бюджет турында карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре булып тора. <http://vsrv065-app10.ru99-loc.minjust.ru/content/act/96e20c02-1b12-465a-b64c-24aa92270007.html>

2. Инициатив түләүләр астында гражданның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә берләшкән юридик затларның конкрет инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатларында. ихтыярый нигездә түленә торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә җирле бюджетка күчәрелә торган акчалары аңлашыла.

3. Инициатив проект гамәлгә ашырылмаган очракта, инициатив түләүләрне җирле бюджетка күчәргән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары буенча инициатив проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмаган инициатив түләүләрнең калган өлеше, күрсәтелгән түләүләрне җирле бюджетка күчәргән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш.

Җирле бюджетка күчәрелгән затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициатив түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе Җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

4. Инициатив проектларны гамәлгә ашыру шулай ук кызыксынган затларның ихтыярый мөлкәти һәм (яисә) хезмәттә катнашу рәвешендә дә тәэмин ителергә мөмкин.».

87 статьяда (Җирлек Уставының үз көченә керү тәртибе, әлеге Уставка үзгәрешләр керту турында карар)

87 статьяның 2 пунктың яңа редакциядә баян итәргә:

«2. Җирлек Уставы, әлеге Җирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукый акт Дәүләт теркәве узганнан соң рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш һәм Җирлек территориясендә махсус мәгълүмат стендларында һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы» нда (PRAVO.TARSTAN.RU), шулай ук Россия Юстиция министрлыгы «Россия Федерациясендә норматив хокукый актлар»порталында (<http://pravo-minjust.ru>, <http://pravo-minjust.ru>) рәсми басылып чыкканнан соң (халыкка җиткергәннән) үз көченә керә. Җирлек башлыгы теркәлгән Җирлек Уставын, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Җирлек Советы карарын муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органынан Җирлек Уставы, 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр керту турында муниципаль хокукый акт турында белешмәләр керту хакында хәбәрнамә кәргән көннән соң җиде көн эчендә бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә) тиеш.»